

European
Commission

Európsky občiansky
panel pre
**mobilitu vo
vzdelávaní**

Informačná sada

#LearningMobilityEU

O tejto sade

Vitajte v európskom občianskom paneli venovanom mobilite vo vzdelávaní! V prvom rade by sme vám chceli poďakovať, že ste súhlasili s účasťou v tomto procese. Spolu so 149 ďalšími občanmi z celej Európskej únie sa chystáte na skutočné dobrodružstvo, proces rozhodovania občanov zameraný na mobilitu vo vzdelávaní. Aby sme vám pomohli tento proces lepšie pochopiť, rozdelili sme túto informačnú sadu do piatich častí:

- 1. PREDSTAVENIE NOVEJ GENERÁCIE EURÓPSKÝCH OBČIANSKÝCH ROZHODOVACÍCH PANELOV** 4

Občianske panely sú demokratickou inováciou, ktorá stavia občanov do centra verejnej politiky. V tejto časti vám poskytneme stručný prehľad o tom, ako také procesy fungujú.
- 2. POVERENIE: NA ČOM BUDEM PRACOVAŤ?** 6

Európska komisia vás zvolala, aby ste splnili konkrétnu úlohu: tu je úloha, ktorú máte splniť.
- 3. TÉMA: ČO POTREBUJEM VEDIEŤ O MOBILITE VO VZDELÁVANÍ?** 8

Nemusíte byť odborníkom ani sa ním stať, aby ste zmysluplne prispeli do občianskeho rozhodovacieho panelu, ale je dôležité, aby ste poznali niektoré základné informácie o tejto téme. V tejto časti sa dozviete, aké sú hlavné výzvy a príležitosti, ktoré sprevádzajú mobilitu vo vzdelávaní.
- 4. PRAKTICKÉ INFORMÁCIE** 14

Dúfame, že vaše cestovanie a účasť budú čo najplynulejšie. Táto časť sa zaoberá dopravou, ubytovaním, diétami a ďalšími praktickými otázkami, ktoré treba zvážiť.
- 5. KTO ORGANIZUJE TENTO PANEL?** 16

Je dôležité, aby ste vedeli, ktoré inštitúcie a organizácie sú za tento panel zodpovedné.

1. Predstavenie novej generácie európskych občianskych rozhodovacích panelov

Čo sú to európske občianske panely?

Do občianskych rozhodovacích panelov Európskej komisie sú náhodne vybraní občania zo všetkých 27 členských štátov EÚ, aby diskutovali o kľúčových pripravovaných návrhoch na európskej úrovni. Na základe týchto nadnárodných interakcií občania predkladajú odporúčania, ktoré Európska komisia zohľadní pri definovaní svojich politických cieľov a konkrétnych politík.

V rokoch 2021-2022 zvolala Európska únia počas konferencie o budúcnosti Európy 4 panely. 800 náhodne vybraných občanov sa tu zišlo v štyroch občianskych rozhodovacích paneloch EÚ, z ktorých každý pozostával z troch zasadnutí.

Účastníci sa podelili (vo svojom vlastnom jazyku) o svoje názory a nápady na témy ako hospodárstvo, sociálna spravodlivosť, pracovné miesta, vzdelávanie, kultúra, mládež, šport, digitálna transformácia, demokracia EÚ, hodnoty, bezpečnosť, právny štát, zmeny klímy, zdravie, migrácia a úloha EÚ vo svete. Na konci panelov občania formulovali 178 odporúčaní, ktoré neskôr vyústili v 49 návrhov a viac ako 300 súvisiacich opatrení.

Nová generácia občianskych panelov

Európske panely počas konferencie boli prelomovým demokratickým cvičením na európskej úrovni, ktoré postavilo občanov do centra utvárania budúcnosti Európskej únie.

Občania, ktorí sa konferencie zúčastnili, vyzvali k podobným, ale častejším príležitostiam na účasť na tvorbe európskej politiky do budúcnosti. Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová v reakcii na to oznámila vytvorenie novej generácie občianskych panelov, ktoré by konzultovali s náhodne vybranými občanmi niektoré kľúčové návrhy na európskej úrovni. Občianske rozhodovacie panely, ktoré boli ústredným bodom konferencie (o budúcnosti Európy), sú teraz pravidelným prvkom nášho demokratického života, ako uviedla vo svojom prejave o stave Únie v septembri 2022.

Nová generácia občianskych rozhodovacích panelov si kladie za cieľ stavať na predchádzajúcich skúsenostiach. Boli oznámené tri nové panely, ktoré sa budú vždy skladať z troch zasadnutí. Tentoraz sa budú občianske rozhodovacie panely zaoberať konkrétnejšími politickými témami so zameraním na plynutie potravín, virtuálne svety a mobilitu v oblasti vzdelávania. Vďaka tlmočníkom budú účastníci môcť komunikovať vo svojich jazykoch.

Ako fungujú občianske rozhodovacie panely?

Každý panel sa skladá zo 150 náhodne vybraných občanov zo všetkých členských štátov EÚ, z ktorých jedna tretina je mladšia ako 26 rokov, aby zastupovali budúce generácie Európy. Panel občanov kombinuje spoluprácu v malých skupi-

nách (zložených z približne 12 osôb) s prácou na plenárnom zasadnutí (všetkých 150 účastníkov dohromady). Aby mohli členovia panelu svoju prácu realizovať bude im k dispozícii facilitačný tím. Tento tím je zložený z odborníkov a zameriava sa na to, aby sa práca v skupine stala dynamickejšou a aby z každého jednotlivca a skupiny ako celku vzišlo to najlepšie. Občanom tiež poskytnú rad nástrojov na spoluprácu a kolektívne rozhodovanie.

Je dôležité, aby ste ako člen panelu pochopili, že tento proces z vás nemá urobiť odborníka na danú tému. Získate ale základné znalosti o danej téme a na základe vlastných hodnôt a životných skúseností budete schopní poskytnúť odporúčania.

Občiansky panel pre mobilitu vo vzdelávaní

Ako už viete, ste členom panelu Mobilita vo vzdelávaní. V tomto paneli sa stretnete na troch zasadnutiach. Dva zasadnutia sa uskutočnia osobne (v Bruseli) a jedno sa uskutoční virtuálne (online):

- **1. zasadnutie:**
3.-5. marca (osobne v Bruseli)
- **2. zasadnutie:**
24.-26. marca (online)
- **3. zasadnutie:**
28.-30. apríla (osobne v Bruseli)

2. Poverenie: Na čom budem pracovať?

Ked' sa v rokoch 2021-2022 800 náhodne vybraných občanov zhromaždilo počas konferencie o budúcnosti Európy, výsledok rokovaní poukázal na to, že je dôležité, aby EÚ a jej členské štáty „podporovali európsku výmenu v rôznych oblastiach, a to ako fyzicky, tak digitálne vrátane vzdelávacích výmen, twinningu, cestovania a profesijnej mobility (vrátane mobility učiteľov a miestnych volených politikov)“, a aby do roku 2025 vytvorili inkluzívny európsky vzdelávací priestor, v rámci ktorého budú mať všetci občania rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, a to aj vo vidieckych a odľahlých oblastiach“.

EÚ a jej členské štáty sú odhodlané podporovať cezhraničnú mobilitu vo vzdelávaní pre študentov a pedagógov bez ohľadu na vek, úroveň vzdelania, pôvod, zdravotný stav alebo región pôvodu. Európska komisia sa preto rozhodla predložiť v roku 2023 nový návrh politiky s cieľom podporiť mobilitu vo vzdelávaní pre všetkých občanov v Európskom vzdelávacom priestore – bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú alebo kde žijú. EÚ zvoláva tento občiansky panel a vyzýva jeho účastníkov, aby odpovedali na túto otázku:

Ako môžeme dosiahnuť, aby sa príležitosti pre mobilitu vo vzdelávaní stali realitou pre všetkých?

Európska komisia by rada požiadala občanov o pomoc pri zabezpečovaní väčšej dostupnosti a lepšieho povedomia o mobilite vo vzdelávaní v Európe pre všetkých študentov alebo pedagógov. Občania sú vyzvaní, aby určili hlavné prekážky mobility vo vzdelávaní a to, čo treba urobiť, aby sa mobilita stala realitou pre každého. Okrem toho EÚ vyzýva občanov, aby vzali do úvahy nasledujúce body:

- potreba zapojiť viac skupín študentov a pedagógov, a to najmä osoby s obmedzenými príležitosťami (z dôvodu zdravotného postihnutia, zdravotných problémov, hospodárskych, sociálnych, zemepisných a iných prekážok) a menej mobilné skupiny (ako sú žiaci základných škôl a učitelia, uční a stážisti, dospelí študujúci a pedagógovia);
- potreba zabezpečiť, aby mobilita bola čo najšetrnejšia k životnému prostrediu výberom vhodných dopravných prostriedkov a podporou udržateľných postupov s cieľom prispieť k boju proti zmene klímy;
- príležitosti a výzvy, ktoré by mohla ponúknuť digitalizácia (napríklad lepšie využívanie digitálnych platforiem na učenie, kombinovanie prezenčnej a online výučby);
- potenciál vzdelávacej mobility pre medzikultúrny dialóg, aktívne občianstvo a podporu spoločných hodnôt.

Počas zasadnutia panelu získajú občania dostatok informácií na to, aby mohli pochopiť tému, identifikovať prekážky a kompromisy a prediskutovať či stanoviť prioritu riešení zameraných na zvýšenie mobility vo vzdelávaní v rámci Európy.

Ako člen občianskeho rozhodovacieho panelu obdržíte viac informácií z prezentácií rečníkov. Budete môcť diskutovať o kladoch a záporoch rôznych možných riešení, ich uskutočniteľnosti a ich význame podľa vašich individuálnych a kolektívnych hodnôt.

Výsledkom vašej práce bude zoznam odporúčaní, ktoré budú odovzdané Európskej komisii. Zoznam odporúčaní podporí prácu Komisie na návrhu odporúčania o mobilite vo vzdelávaní pre Radu EÚ.

Počas prvého zasadnutia vytvoríte spoločnú víziu toho, aká by mala byť budúcnosť mobility vo vzdelávaní v Európe, a určíte rôzne cieľové skupiny, na ktoré nesmieme zabudnúť, aby sa mobilita vo vzdelávaní stala realitou pre každého.

Vďaka externým rečníkom hlbšie pochopíte tému a zoznámite sa s rôznymi programami a aktivitami, ktoré zahŕňa. Počas tohto zasadnutia sa spolu s ostatnými občanmi podelíte a prehovoríte si o potenciáli, ale aj o výzvach vzdelávacej mobility z hľadiska medzikultúrneho dialógu. Pozriete sa aj na nové trendy, ktoré môžu ovplyvniť mobilitu vo vzdelávaní do budúcnosti, ako sú napríklad digitálna transformácia a zmena klímy.

Počas druhého zasadnutia budete stavať na spoločnej vízii, cieľových skupinách a vznikajúcich trendoch identifikovaných počas 1. zasadnutia, aby ste podrobnejšie prebrali hlavné prekážky a výzvy, ktorým čelia rôzne skupiny európskych občanov, pokiaľ ide o mobilitu vo vzdelávaní. Pozvaní budú rôzni aktéri pôsobiaci v oblasti mobility, ktorí sa s vami podelia o širokú škálu pohľadov na túto tému. To vám umožní lepšie posúdiť existujúce nápady a riešenia, ktoré sú pripravené na diskusiu, a identifikovať možnosti zlepšenia.

Počas tretieho, posledného zasadnutia doladíte svoje odporúčania pre Európsku komisiu určené na zvýšenie mobility vo vzdelávaní v Európe tým, že vyberiete kľúčové oblasti, ktoré treba zlepšiť, a stanovíte prioritu najslubnejších riešení pre rôzne skupiny.

3. Téma: Čo potrebujem vedieť o **mobilitě vo vzdelávaní?**

Teraz, keď sme si povedali niečo viac o procese, podme sa zamerať na samotnú tému. Túto zhrňujúcu časť sme zostavili, aby sme vám pomohli získať základný obraz o tejto mnohopočetnej téme. Samozrejme nemôžeme pokryť každý aspekt na niekoľkých stránkach. Podrobnejšie informácie teda obdržíte vždy v priebehu panelu. Dúfame, že vám táto sekcia poskytne informácie, ktoré vám pomôžu porozumieť prezentáciám a prispieť k diskusiám a aktivitám panelu.

Aký je politický kontext „mobility vo vzdelávaní“?

Európska únia má viac ako 35 rokov skúseností s podporou programov a stratégií na zvýšenie mobility občanov a podporou cezhraničných výmen a spolupráce v oblasti vzdelávania.

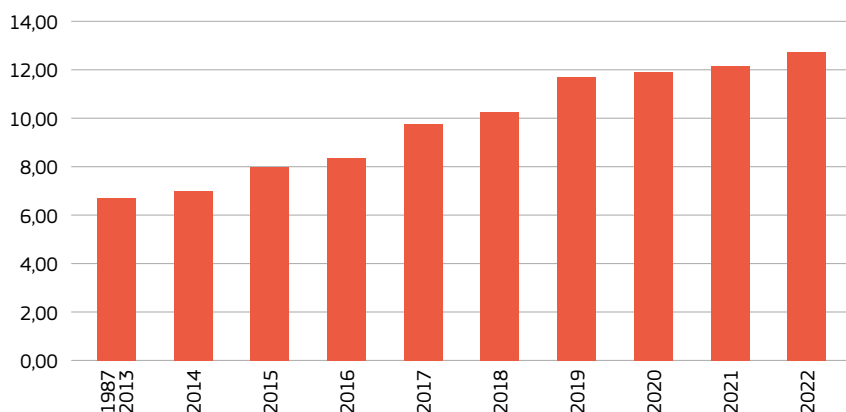
Posilnenie mobility vo vzdelávaní v Európskej únii je kľúčovým aspektom politiky EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Cieľom je podporiť väčšiu mobilitu študentov, učiteľov a ďalších odborníkov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v rámci EÚ. Tento cieľ úzko súvisí so širším cieľom EÚ, ktorým je podpora integrovanej a inkluzívnej Európskej únie a podpora konkurencieschopnosti a zamestnatelnosti občanov EÚ. EÚ považuje mobilitu vo vzdelávaní za spôsob, ako zvýšiť vzájomné porozumenie, zabezpečiť kultúrnu výmenu medzi európskymi občanmi a pomôcť im získať zručnosti a kompetencie potrebné v globalizovanom svete. To zahŕňa, okrem iného, znalosť cudzích jazykov. Mobilita vo vzdelávaní tiež prispieva k pochopeniu ďalších vzdelávacích systémov, čo je základným prvkom súdržnosti vzdelávania a odbornej prípravy v Európe ako jadra Európskeho vzdelávacieho priestoru.

Medzi týmito aktivitami EÚ je Erasmus+ hlavným programom EÚ na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe.

- Hlavným rysom programu je podpora tzv. „mobility vo vzdelávaní“, čo je pobyt v zahraničí po určitú dobu vo **vzdelávacom prostredí**, napríklad na univerzite, v škole alebo dokonca v podniku.
- Program je otvorený širokej škále **účastníkov**, ako sú vysokoškolskí študenti, študenti VOŠ a odbornej prípravy, stážisti a uční, žiaci, dospelí študujúci, pedagogickí a školiaci pracovníci, mladí ľudia a pracovníci s mládežou¹ alebo športoví tréneri.
- Mobilita vo vzdelávaní im dáva možnosť vycestovať do zahraničia na študijný pobyt, pracovnú stáž alebo výmenu mládeže, rozvíjať svoje znalosti, zručnosti (vrátane znalosti cudzích jazykov) a zamestnatelnosť.

MOBILITA V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+ V MILIÓNOCH

(zdroj: Výročná správa o programe Erasmus+ za rok 2021, s. 17)

KUMULATÍVNE OBDOBIA MOBILITY V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+, VŠETKY AKCIE, ŠTUDENTI A ZAMESTNANCI

(celkový počet začatých výjazdov za rok v miliónoch od roku 1987, údaje za rok 2022 sú predbežné)

Európska komisia plánuje prijať opatrenia, ktoré umožnia všetkým študujúcim, pedagógom a zamestnancom ľahšie prechádzať medzi jednotlivými systémami vzdelávania a odbornej prípravy fungujúcimi v rôznych krajinách, a urobiť tak z možnosti štúdia v zahraničí pre každého skôr štandard než výnimku. Cieľom novej iniciatívy je zvýšiť príležitosti na štúdium v zahraničí v rámci EÚ pre všetkých, vo všetkých odvetviach (základné vzdelávanie, VOŠ a odborná príprava, vysokoškolské vzdelávanie, vzdelávanie dospelých, mládež a šport) a to na všetkých úrovniach formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania.

S prihliadnutím na odporúčania tohto občianskeho panelu Komisia navrhne, ako prekonať prekážky a poskytnúť stimuly na zlepšenie prístupu k nadnárodnej mobilite vo vzdelávaní a ako riešiť nový vývoj vo vzorkách vzdelávania. Obzvlášť zaujímavé sú flexibilnejšie, zmiešané a virtuálne formáty učenia, ako aj potreba udržateľnejšieho cestovania, správania a postupov.

Rola EÚ a členských štátov

Európska únia disponuje doplňujúcimi kompetenciami v oblasti politiky vzdelávania, odbornej prípravy mládeže a športu, čo znamená, že jej úloha v rámci spolupráce medzi členskými štátmi v týchto oblastiach je podporná. EÚ sa tiež snaží podporovať uznávanie kvalifikácií a rozvíjať spoločné normy kvality vzdelávania. Okrem toho EÚ poskytuje finančné prostriedky na iniciatívy v týchto oblastiach prostredníctvom rôznych programov a iniciatív, ako je program Erasmus+. EÚ však nemá právomoc vydávať právne predpisy v oblasti vzdelávania ani v iných oblastiach, pretože to je v právomoci členských štátov.

Formálne, neformálne a informálne vzdelávanie: Aké sú rozdiely?

FORMÁLNE VZDELÁVANIE	NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE	INFORMÁLNE VZDELÁVANIE
Plánované a štruktúrované učenie (cieľom aktivít, ktorými sa študenti zaoberajú, je učenie podľa osnov) sa odohráva vo vzdelávacích systémoch za účelom získania diplomu alebo titulu.	Plánované a štruktúrované učenie prebieha v rámci vyučovaných predmetov. Zahŕňa workshopy, semináre a konzultácie, rovnako ako súkromné lekcie a verejné otvorené online kurzy za účelom rozvoja zručností a schopností.	Učenie, ktoré prebieha prirodzene (na rozdiel od plánovaného a štruktúrovaného spôsobu) ako súčasť rôznych činností (napr. digitálne zručnosti rozvíjané prostredníctvom voľnočasových aktivít).

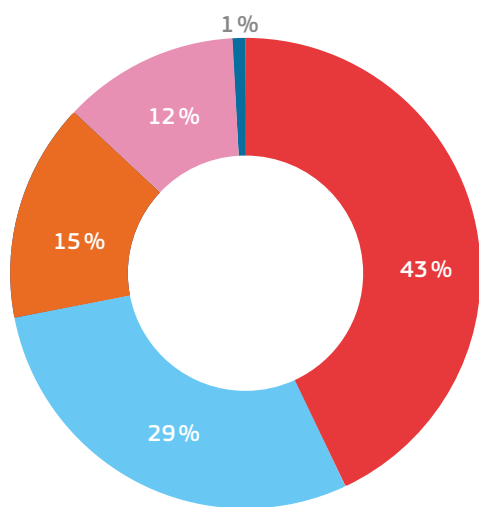
¹ Osoby pracujúce s mladými ľuďmi na podporu ich rozvoja, ktoré používajú neformálne a nekonvenčné metódy

Aké sú rôzne typy mobility vo vzdelávaní?

Keď ľudia premýšľajú o mobilite vo vzdelávaní, majú tendenciu premýšľať o mladých ľuďoch, ktorí idú na výmenu v rámci svojho vysokoškolského štúdia. Vzdelávacia mobilita je však oveľa širší pojem, ktorý zahŕňa všetkých študentov a pedagógov.

MOBILITA V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+ PODĽA ODBORU

(zdroj: Výročná správa o programe Erasmus+ za rok 2021, s. 29)

MOBILITA V ROKU 2021 PODĽA ODBORU

Zamestnanci v školskom vzdelávaní alebo vzdelávaní dospelých sa môžu napríklad zapojiť do činností súvisiacich s príležitosťami na mobilitu vo vzdelávaní, ako je tieňovanie pracovných miest (pozorovanie), absolvovanie kurzov a výučba alebo účasť na cezhraničnej odbornej príprave. To znamená, že učitelia môžu získať jedinečné skúsenosti a riadiť sa širším súborom postupov, aby zlepšili svoj vlastný spôsob výučby alebo organizácie učenia.

Ďalším príkladom je možnosť mobility vo vzdelávaní, ktorá je k dispozícii aj pre študentov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP), čo je poskytovanie zručností a znalostí súvisiacich s konkrétnou ekonomickou činnosťou, povoláním alebo remeslom, o ktoré má študent alebo zamestnanec záujem. Mobilita v odbornom vzdelávaní a príprave môže študentom poskytnúť zdokonalenie odborných zručností, ktoré uľahčia ich zamestnateľnosť a podporia rozvoj ich zručností v oblasti cudzích jazykov, sociálnych kompetencií a kultúrneho povedomia.

Tieto príklady dokazujú, že mobilita vo vzdelávaní nie je len príležitosťou pre mladých ľudí počas štúdia, ale aj pre starších a skúsenejších pracovníkov. **Rôzne typy mobility vo vzdelávaní** možno zhrnúť takto:

- 1. mobilita študentov:** Ide o pohyb žiakov škôl, študentov VOŠ a odbornej prípravy a vysokoškolských študentov medzi vzdelávacími inštitúciami v rámci EÚ alebo mimo nej. To môže zahŕňať študijné programy v zahraničí, výmenné programy a ďalšie formy medzinárodného štúdia;
- 2. mobilita učiteľov a zamestnancov:** Ide o pohyb učiteľov a iných odborníkov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy medzi vzdelávacími inštitúciami v rámci EÚ alebo mimo nej. To môže zahŕňať výmenné programy pre učiteľov, tieňovanie pracovných pozícií (učenie sa na pracovisku, keď jednotlivec trávi čas pozorovaním a prácou po boku skúsenejšieho kolegu) a ďalšie formy profesijného rozvoja, zahŕňa to aj športové trénerov (zamestnancov športových organizácií, predovšetkým na miestnej úrovni).
- 3. mobilita učňovskej prípravy a stáží:** ide o pohyb mladých ľudí medzi podnikmi alebo organizáciami v rámci EÚ alebo mimo nej za účelom učňovskej prípravy alebo stáží;
- 4. mobilita vo vzdelávaní dospelých:** ide o pohyb dospelých študujúcich za účelom účasti na formálnych a neformálnych vzdelávacích činnostiach;
- 5. neformálna a informálna mobilita mládeže:** týka sa predovšetkým výmen mládeže a mobility pracovníkov s mládežou;
- 6. online a virtuálna mobilita:** Ide o využívanie digitálnych technológií na uľahčenie mobility, ako sú online kurzy, virtuálne výmeny a iné formy dištančného vzdelávania.

Prírodné príležitosti na vzdelávacie mobility sa líši v závislosti od ponúkanej vzdelávacej činnosti. Každý typ mobility má svoje špecifické črty, ciele a cieľové skupiny. Celkové ambície tejto príležitosti však zostávajú rovnaké: zlepšiť výsledky učenia, zvýšiť kompetencie v oblasti cudzích jazykov, zvýšiť medzikultúrne povedomie a zlepšiť povedomie o rôznych prístupoch k učeniu a zdieľaniu osvedčených postupov.

95% účastníkov je spokojných alebo **veľmi spokojných** so svojou mobilitou

99% by skúsenosť odporučilo

78% si zlepšilo svoju **znalosť** cudzích jazykov

87% uvádza, že **cudzí jazyky** sú dôležité

75% si myslí, že majú lepšie **kariérne príležitosti**

76% má **lepšiu predstavu** o svojej budúcej kariére

83% by chcelo pracovať v **medzinárodnom prostredí**

89% si viac uvedomuje **európske hodnoty**

73% sa viac zaujíma o **európske témy**

64% sa cíti viac **európsky**

89% si myslí, že si vyvinuli lepšie **povedomie o tolerancii**

Aké prínosy môžeme očakávať od zvýšenia mobility vo vzdelávaní?

V odporúčaní z Konferencie o budúcnosti Európy účastníci jasne odporučili, aby boli podporované a sprístupňované príležitosti na mobilitu vo vzdelávaní vo všetkých členských štátoch bez ohľadu na vek, úroveň vzdelania, zázemie a finančné prostriedky. Z toho vyplýva, že prioritou je zabezpečiť mobilitu vo vzdelávaní pre všetkých európskych občanov.

Mobilita vo vzdelávaní je silnou hnacou silou zvyšovania kvality vzdelávacích inštitúcií a odbornej prípravy a organizácií a strán zapojených do neformálneho a informálneho vzdelávania a práce s mládežou. Mobilita vo vzdelávaní môže posilniť medzikultúrne kompetencie a občiansku participáciu. Účastníci sa nielen učia z materiálov, ktoré študujú, ale aj z praxe zapájania sa do cezhraničných aktivít. Cezhraničná skúsenosť aktívne prispieva k pozitívnym postojom k EÚ a k rozvoju európskej identity. Plány Európskej komisie na podporu rozširovania mobility vo vzdelávaní povzbudia členské štáty k tomu, aby skúsenosti s mobilitou považovali za cennú súčasť všetkých spôsobov vzdelávania a odbornej prípravy. Členské štáty môžu začleniť možnosť mobility do programov vzdelávania a odbornej prípravy vrátane učenia sa prác, ako sú prax/stáže a učňovské vzdelávanie.

Prvým krokom v tomto smere, rozšírenej oblasti pôsobnosti programu Erasmus na obdobie 2021-2027, bude umožniť viacerým ľuďom využiť cennú dobu vzdelávania a odbornej prípravy v zahraničí a získať vďaka tomuto procesu znalosti, zručnosti a kompetencie. Erasmus by mal tiež prispieť k podpore inkluzívnejších², ekologickejších, digitálne pripravených a vyvážených foriem mobility vo vzdelávaní.

Iniciatíva bude mať tiež pozitívny vplyv na ďalšiu internacionalizáciu, spoluprácu a zvyšovanie kvality inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy a organizácií a zúčastnených strán zapojených do neformálneho a informálneho vzdelávania a práce s mládežou.

Stručne povedané, posilnenie mobility vo vzdelávaní v EÚ môže priniesť **niekoľko výhod**:

- **Kultúrna a jazyková rozmanitosť:** Programy mobility vystavujú jednotlivcov rôznym kultúram, jazykom a spôsobom myslenia, ktoré môžu rozšíriť ich perspektívy a podporiť medzikultúrne porozumenie;
- **Osobný rozvoj:** Programy mobility môžu byť cennou životnou skúsenosťou, ktorá môže podporiť osobný rast a sebavedomie;
- **Lepšia zamestnateľnosť:** Programy mobility vo vzdelávaní môžu jednotlivcom pomôcť získať nové zručnosti a znalosti, čo im môže zvýšiť konkurencieschopnosť na trhu práce a zlepšiť ich kariérne vyhliadky;
- **Vytváranie sietí a kariérne príležitosti:** Programy mobility môžu jednotlivcom poskytnúť príležitosti na stretávanie a nadväzovanie kontaktov s odborníkmi z iných krajín, čo môže otvoriť nové kariérne príležitosti;
- **Medzinárodná spolupráca a porozumenie:** Programy mobility môžu podporiť väčšiu spoluprácu a porozumenie medzi krajinami, čo môže mať pozitívny vplyv na politické, hospodárske a sociálne vzťahy;
- **Zlepšiť kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy:** Skúsenosti s mobilitou môžu pomôcť zlepšiť kvalitu systémov vzdelávania a odbornej prípravy podporou výmeny osvedčených postupov a podporou inovácií.
- **Prínos k integrácii Európskej únie:** Programy mobility môžu podporiť pocit európskej identity, propagovať spoločné hodnoty EÚ a napomôcť integrácii EÚ.

² Erasmus+ a stratégia začleňovania a rozmanitosti Európskeho zboru solidarity.

Odkaz: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

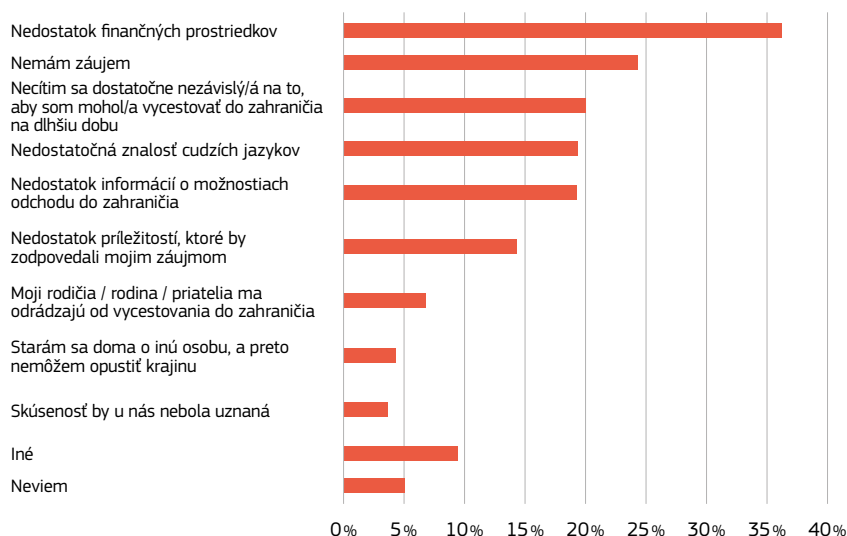
Čo môže brániť mobilite vo vzdelávaní?

V prieskume Eurobarometer z roku 2022 o mládeži a demokracii v Európskom roku mládeže iba 15 % mladých ľudí, ktorí sa zúčastnili prieskumu, uviedlo, že sa zúčastnili štúdia, odbornej prípravy alebo učňovskej prípravy v inej krajine EÚ. Záujem o mobilitu vo vzdelávaní je pritom vysoký. Rovnaký prieskum tiež zdôraznil, že mladí ľudia vidia zlepšenie vzdelávania a odbornej prípravy vrátane voľného pohybu študentov, učňov, žiakov atď. v troch hlavných oblastiach, na ktoré sa Európsky rok mládeže zameriava. Tak prečo ten priepastný rozdiel?

Hoci sa ukázalo, že nadnárodné činnosti v oblasti vzdelávacej mobility sú pre ľudí veľmi cennou skúsenosťou, ako získať znalosti, zručnosti a kompetencie potrebné pre osobný, vzdelávací a profesijný rozvoj, ako aj pre občiansku angažovanosť a sociálne začlenenie, existujú významné prekážky. Medzi najvýznamnejšie zistené prekážky mobility vo vzdelávaní patria:

PREKÁŽKY, KTORÉ BRÁNIÁ MLADÝM OBČANOM ZAPOJIŤ SA DO MOBILITY VO VZDELÁVANÍ

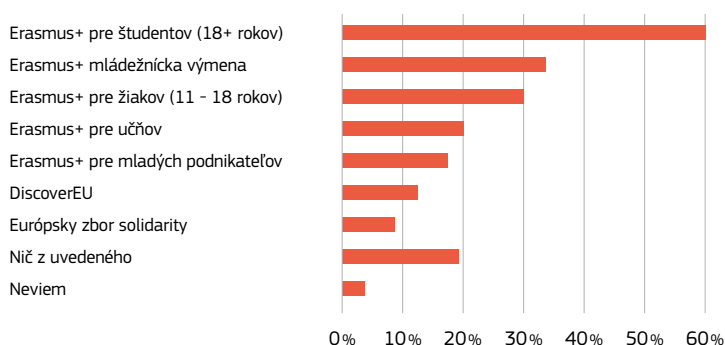
(zdroj: Flashbarometer 502 Zhrnutie, 2022, s. 8)

ČO VÁM BRÁNILO ZÚČASTNIŤ SA TÝCHTO AKTIVÍT?
(viac odpovedí)

INFORMOVANOSŤ MLADÝCH OBČANOV O MOŽNOSTIACH VZDELÁVACEJ MOBILITY

(zdroj: Flashbarometer 502 Zhrnutie, 2022, s. 10)

O KTOREJ Z TÝCHTO PRÍLEŽITOSTÍ NA POBYT V INEJ KRAJINE EÚ PRE MLADÝCH ĽUDÍ FINANCOVANÝCH Z FONDŮV EÚ STE UŽ POČULI?
(viac odpovedí)

Ako bolo uvedené vyššie, menej ako jeden z piatich mladých ľudí v EÚ absolvoval štúdium, odbornú prípravu alebo učňovskú prax v inej krajine EÚ. Je to spôsobené širokou škálou prekážok. Medzi hlavné prekážky patrí nedostatok finančných prostriedkov, ťažkosť s nedostatočnou prípravou na mobilitu (napr. absencia rozvoja zručností v oblasti cudzích jazykov), ako aj nedostatok povedomia, motivácie a podpory pre študentov a pedagógov, aby sa zapojili do mobility vo vzdelávaní. K ďalším prekážkam patrí nedostatok príležitostí zodpovedajúcich konkrétnym záujmom, prekážky spôsobené zdravotným postihnutím, administratívne a právne prekážky a nekoherentné systémy a opatrenia zo strán rôznych členských štátov EÚ a úrovně EÚ.

Tieto prekážky sa samozrejme môžu líšiť v závislosti od konkrétneho typu vykonávanej činnosti v oblasti mobility vo vzdelávaní. Napríklad v zahraničí bola iba menšina učiteľov nižšieho stredoškolského vzdelávania³. Vyučovaný predmet má pritom silný vplyv na účasť učiteľov na mobilite. Pokiaľ ide o dlhodobú mobilitu žiakov, existuje niekoľko prekážok pre uznávanie študijných pobytov v zahraničí vrátane rôznych politík uznávania, postupov a neistoty ohľadom procesu uznávania.⁴ Študenti vysokých škôl naopak vnímajú ako veľkú prekážku mobility finančnú záťaž spolu s oddelením od rodiny a priateľov⁵. Okrem toho môžu byť odstrašujúcim faktorom prípadné ťažkosť pri vzdelávaní v inom jazyku, ako je vyučovací jazyk domovskej inštitúcie.⁶ Podobné problémy sa týkajú odborného vzdelávania a prípravy. Najmä u učňov bránia mobilite finančné obmedzenia, administratívna záťaž a jazyková bariéra. Okrem toho existujú rozdiely v odmeňovaní, zdravotných a bezpečnostných normách a právnom postavení učňov. Zamestnávateľia sa tiež často zdráhajú zapojiť do mobility a podporovať ju.⁷

Riešenie na zvýšenie mobility vo vzdelávaní pre jednu skupinu nemusí byť rovnaké ako pre druhú skupinu. Pri premýšľaní o spôsoboch, ako urobiť mobilitu vo vzdelávaní realitou pre každého, je dôležité mať na pamäti kontext rôznych skupín a špecifické problémy, ktorým čelia.

³ EURYDICE, Teachers in Europe: Careers, Development and Well-being (Učiteľia v Európe: Kariéra, rozvoj a blahobyť), 2021

⁴ Prípravná akcia „Sieť odborníkov na uznávanie výsledkov študijných pobytov v zahraničí vo všeobecnom vyššom sekundárnom vzdelávaní“ (2019 - 2021) EAC-2019-0620.

⁵ Projekt EUROSTUDENT. Odkaz: <https://www.eurostudent.eu/>

⁶ „Ak by sa predmety v domácej krajine vyučovali v inom ako miestnom jazyku (väčšinou v angličtine) šanca na štúdium v zahraničí by bola takmer 3-krát vyššia,“ uvádza sa v pilotnom prieskume EUROGRADUATE. Odkaz: <https://www.eurograduate.eu/>

⁷ Veci, ktoré umožňujú / znemožňujú dlhodobú cezhraničnú mobilitu učňov. Dôkazy z prieskumov na úrovni krajín a projektov. Odkaz: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf

Aké nástroje a prístupy sú na programe dňa?

Európska komisia si želá zhromaždiť názory občanov a zúčastnených strán na kľúčové prekážky a stimuly pre mobilitu vo vzdelávaní. To Európskej komisii umožní stanoviť priority v rámci odstraňovania prekážok a vytvárania stimulov, ktoré občania a zúčastnené strany považujú za najrelevantnejšie. Okrem toho by Európska komisia rada poznala vaše názory na to, ako mobilitu vo vzdelávaní využiť na podporu ekologickej transformácie, ako lepšie využívať digitálne nástroje (napr. získať plné výhody plynúce z flexibilných formátov učenia, ktoré kombinujú fyzické a virtuálne učenie a využívanie digitálnych platforiem), ako aj na to, ako by mobilita vo vzdelávaní mohla byť inkluzívnejšia.

Cieľom je, aby sa študijné pobyty v zahraničí stali skôr normou než výnimkou. Konkrétnejšie je potrebné zvýšiť príležitosť na štúdium a výučbu v zahraničí v EÚ i mimo nej pre všetkých, nielen pre vybrané skupiny. To zahŕňa rôzne formy vzdelávania, ako je formálne, neformálne a informálne vzdelávanie. Zahŕňa to aj rôzne skupiny, ako sú učitelia, učni, stážisti, žiaci, pracovníci s mládežou a pracovníci s mládežou, dospelí študenti a športoví pracovníci.

Abý sa mobilita vo vzdelávaní stala realitou pre každého, bude si to vyžadovať veľa úsilia a inovatívneho myslenia. Medzi mnohými vecami, ktoré potrebujeme riešiť, musíme:

- identifikovať prekážky brániace mobilitu vo vzdelávaní, aby viac ľudí pociťovalo motiváciu a chuť zapojiť sa do skúseností s mobilitou vo vzdelávaní;
- poskytnúť návod, ako prekonať rôzne prekážky mobility vo vzdelávaní, pretože môže byť jednoduchšie poukázať na problémy, než prísť s riešeniami, ktoré ich vyriešia;
- podporovať mobilitu vo vzdelávaní a identifikovať možné stimuly, aby si toho boli vedomí všetci, ktorí môžu potenciálne využiť príležitosti na mobilitu vo vzdelávaní;
- urobiť mobilitu vo vzdelávaní sociálne inkluzívnejšou a prístupnejšou znevýhodneným skupinám, ako sú osoby so zdravotným postihnutím a osoby z nízkopríjmového prostredia;
- urobiť mobilitu vo vzdelávaní šetrnejšou k životnému prostrediu tým, že sa zameria na udržateľnejšie cestovanie, správanie a postupy;
- prepojiť mobilitu vo vzdelávaní viac s príležitosťami na digitálne učenie s ohľadom na flexibilnejšie, zmiešané a virtuálne formáty učenia;
- nastaviť lepší systém uznávania kvalifikácií získaných prostredníctvom programov mobility;
- zjednodušiť administratívne postupy, aby sa jednotlivcom uľahčila účasť na programoch mobility;
- poskytovať ľahko dostupné informácie a podporu s cieľom pomôcť jednotlivcom nájsť programy mobility a zapojiť sa do nich;
- podporovať zapojenie súkromného sektora do programov podpory a mobility.

Slovníček najdôležitejších pojmov nájdete tu:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Education_and_training_glossary

08.02.2023: Začatie verejnej konzultácie o budúcnosti mobility vo vzdelávaní

Súbežne s vaším občianskym panelom je Európska komisia tiež realizuje ďalšie ciele konzultácie so zúčastnenými stranami. Dňa 8. februára 2023 začala EÚ verejnú konzultáciu, ktorej cieľom je informovať občanov a všetky zúčastnené strany o nadchádzajúcom návrhu na aktualizáciu rámca EÚ pre mobilitu vo vzdelávaní a zhromaždiť k nemu dôkazy a ich názory.

Návrh aktualizuje súčasný rámec EÚ pre mobilitu vo vzdelávaní, aby študenti mohli ľahšie prechádzať medzi vzdelávacími systémami a aby podporoval mobilitu vo vzdelávaní ako príležitosť pre všetkých. Hlavné prekážky účasti na vzdelávacej mobilitu a spôsoby ich riešenia sa prediskutujú prostredníctvom verejných konzultácií s občanmi a zainteresovanými stranami, ako sú študenti, pedagógovia, zamestnanci vo všetkých odvetviach vzdelávania a odbornej prípravy, pracovníci s mládežou, učni a zamestnanci v oblasti športu. Najmä v prípade organizácií vysielaajúcich a prijímajúcich účastníkov v oblasti mobility vrátane zamestnávateľov je vítaná spätná väzba. Veľmi cenné sú aj vstupy od osôb s rozhodovacou právomocou, organizáciou zúčastnených strán a výskumných pracovníkov.

Výzva na predloženie dôkazov a dotazník pre verejné konzultácie, ktoré sú k dispozícii vo všetkých jazykoch EÚ, budú dostupné po dobu 12 týždňov. Sú prístupné na portáli **Have your Say**.

4. Praktické informácie

Tešíme sa, že vás môžeme privítať na zasadnutí novej generácie európskych občianskych panelov, ktoré sa začne v piatok 3. marca v Bruseli v Belgicku. Radi vám zašleme praktické informácie na prípravu vašej cesty a vašej účasti na stretnutiach. Pripomíname:

Dva zasadnutia sa uskutočnia osobne (v Bruseli) a jedno sa uskutoční virtuálne (online) :

- **1. zasadnutie**
3.-5. marca
(osobne v Bruseli)
- **2. zasadnutie**
24.-26. marca
(online)
- **3. zasadnutie**
28.-30. apríla
(osobne v Bruseli)

1. DIÉTY

Budú vám poskytnuté diéty (príspevok na pokrytie životných nákladov) vo výške 90,00 € na konferenciu a deň cesty. Diéty sú vyplácané po účasti na stretnutí na základe prezenčnej listiny.

2. LOGISTIKA

CESTOVANIE

Máte alebo dostanete svoj cestovný itinerár a eListok. Ak máte akékoľvek ďalšie otázky týkajúce sa cestovania, obráťte sa na nás na adrese info@futureeu.events

TRANSFERY

Transfery po príchode: Po príchode na letisko/železničnú stanicu vás privítajú hostesky s úvítacou tabuľou Next Generation of the European Citizens' Panels (plagát) a odprevadia vás na autobusový transfer. Ak by ste mali problém hostesky nájsť, zavolajte na číslo 00 32 - 478 79 68 53 alebo 00 32 - 478 79 68 63 medzi 7:00 a 21:00

Lietadlom: Po vyzdvihnutí batožiny na letisku vás prosíme, aby ste sa dostavili k uvítaciemu stolu v priletovom termináli, kde naše hostesky budú na vás čakať.

Vlakom: Na stanici Midi Brusel vás prosíme, aby ste sa dostavili do kaviarne Prêt à Manger, kde na vás budú čakať naše hostesky s úvítacou tabuľou Konferencie a listinou.

V Bruseli: Z hotelov do priestorov Európskej komisie budú organizované skupinové transfery s kyvadlovou autobusovou dopravou z hotelov do konferenčnej budovy. Pred plánovaným časom odchodu sa prosím dostavte do hlavnej haly hotela. Náš tím vám ukáže cestu na transfer. Ak sa chcete do priestorov Európskej komisie dopraviť sami, oznámte to nášmu tímu podpory ešte pred odchodom.

V Bruseli: Zo spoločenskej akcie do hotelov. Po skončení zasadnutia môžu byť naplánované spoločenské akcie a zorganizované hromadné transfery kyvadlovou dopravou z priestorov Európskej komisie do miesta konania. Po večeri budú organizované skupinové transfery kyvadlovou dopravou z reštaurácie do hotelov.

Transfery pri odchode: Zaistíme transfery späť na letisko/vlakovú stanicu pre všetkých účastníkov z hotela, v ktorom ste ubytovaní. V hotelovej hale bude na nástenke uvedený čas odchodu.

UBYTOVANIE

Náš tím vás privíta po príchode do hotela, poskytne vám tlačенú verziu programu a všetky relevantné informácie. Bola pre vás rezervovaná jednolôžková izba s raňajkami a bezplatnou Wi-Fi. Skontrolujte vo svojom rezervačnom e-maile. Vezmite prosím na vedomie, že všetky doplnky (napr. minibar, izbová služba, telefón, hotelový bar, práčovňa, predčasný check-in alebo neskorý check-out atď.) sú na váš vlastný účet a nie sú pokryté organizátormi. Všetky výdavky navyše prosím uhradte priamo v hoteli.

DÔLEŽITÉ: Oficiálny čas príchodu je 15:00 a čas odchodu je 12:00 v deň odchodu. Náš personál bude prítomný v hoteli na pomoc v prípade potreby. Ak prídete skôr, hotel sa vás bude snažiť ubytovať čo najskôr podľa situácie obsadenosti izieb. Môžete však istú dobu čakať. Batožinu si môžete uložiť a čakať v hotelovej hale.

3. RÔZNE

Predpísané oblečenie

Prineste si prosím elegantné neformálne oblečenie na stretnutie, teplú bundu a šál do interiéru a nepremokavý zimný kabát, rovnako ako teplé pohodlné topánky a dáždniky do exteriéru. Teploty vo februári budú pravdepodobne okolo 7 °C a priemerná nízka teplota okolo 4 °C.

Pitná voda

Voda z vodovodu je v Belgicku bezpečná na pitie. Balená voda alebo filtrovaná voda je k dispozícii na zakúpenie a bude ponúkaná počas všetkých stretnutí, jedál a spoločenských akcií.

Časové pásmo

Aktuálny čas je CET — Stredoeurópsky čas (UTC/GMT +1 hodina).

Turistické informácie

Brusel je bohatý na históriu, architektúru, gastronómiu, kultúru a mnoho ďalšieho! Ak ste ubytovaní v Bruseli počas víkendu, neváhajte navštíviť webové stránky regiónu Brusel-hlavné mesto a objavte všetky kultúrne aktivity, ktoré sú k dispozícii počas vášho pobytu.

Kontakt

Náš tím sa bude skladať z niekoľkých osôb a hostiteľov, ktorí budú k dispozícii pred a po celú dobu rokovania. Ak sa pri príchode stretnete s akýmkoľvek problémami, zmení sa Vám čas odletu, neváhajte nás kontaktovať na e-maile: info@futureu.events

Tlmočenie

Rokovanie sa uskutoční v 24 jazykoch vďaka tímu tlmočníkov. Dodržujte preto tempo a počas zasadnutia nehovorte príliš rýchlo.

4. PRÍSTUP DO BUDOVY

Zasadnutie sa bude konať v priestoroch Európskej komisie v Bruseli. Viac informácií o presných budovách a miestnostiach nájdete v programe. Budova Európskej komisie je prístupná pomocou V-passu. Pred akciou vám bude zaslaný V-pass na váš e-mail. Prosím, nezapadnite sa zaregistrovať prostredníctvom tohto e-mailu dokončiť proces a získať svoj V-pass QR kód. Pokiaľ ste nedostali svoj V-pass, kontaktujte nás prostredníctvom e-mailu: info@futureu.events.

Upozorňujeme, že absolvovanie bezpečnostnej kontroly a príchod do zasadacej miestnosti môže zabrať minimálne 20 minút. Ochránka vás požiada o váš V-pass a občiansky preukaz.

Všetci účastníci:

- musia pred vstupom do budovy predložiť platný cestovný pas alebo občiansky preukaz;
- sú povinní podrobiť sa bezpečnostným kontrolám vo vstupnom priestore;
- odporúča sa mať pozvánku alebo akýkoľvek iný dokument jasne uvádzajúci účasť (napr. registračný e-mail)

5. HELPDESK, PRÍSTUP NA INTERNET

Pri vstupe do miestností bude umiestnená asistenčná služba. Naši kolegovia a tím hostesiek vám pomôžu nájsť cestu, získať dokumenty alebo v prípade akýchkoľvek ďalších otázok. Internet je k dispozícii prostredníctvom Wi-Fi hotspotov, ktoré budú zdieľané v deň stretnutia.

6. DOSTUPNOSŤ

Priestory Európskej komisie sú plne prístupné pre ľudí so zdravotným postihnutím. Pri online registrácii prosím uveďte svoje zvláštne potreby a naši asistenti sa vám budú snažiť vyjsť maximálne v ústrety.

Kto organizuje tento panel?

Občiansky panel venovaný mobilite vo vzdelávaní organizuje Európska komisia (Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu v spolupráci s Generálnym riaditeľstvom pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru a Generálnym riaditeľstvom pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie) s podporou VO Europe (hlavný dodávateľ) a Missions Publiques, ifok, Deliberativa, Dánskou technologickou radou a Kantar Public.

Tematickú sekciu vytvoril organizačný tím za podpory znalostného výboru, ktorý pozostáva z nasledujúcich členov:

Ondřej BÁRTA,

(výskumný pracovník, Pool of European Youth Researchers and RAY Network, Česká republika)

Gina EBNER,

(generálna tajomníčka, Európska asociácia pre vzdelávanie dospelých (EAEA), Belgicko)

Mantas PUPINIS,

(partner a riaditeľ výskumu, PPMI, Litva)

Juan RAYÓN GONZÁLEZ,

(predseda, Erasmus Student Network, Brusel)

Mika SAARINEN,

(riaditeľ, Národná agentúra pre Erasmus+, Fínsko)

Beatriz TOURÓN,

(poradkyňa pre vzdelávanie, ministerstvo univerzít, Španielsko)

Fabienne METAYER,

(Vedúca oddelenia pre koordináciu programu Erasmus+, Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru, Európska komisia)

Giedrius SUDIKAS,

(Referent programu Erasmus+, Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru, Európska komisia)

